

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 09-01-2026

Mødedato Fredag d. 09. januar 2026 kl. 09:00

Mødested Konference 1, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Drøftelse af kommissorium for udvalg for regional udvikling #.....	3
Godkendelse af forretningsorden for regionsrådets udvalg for regional udvikling #.....	4
Godkendelse af udvalgets mødeplan for 2026 #.....	5
Forventninger til arbejdet i udvalget #.....	6
Overordnet introduktion til opgaverne i udvalg for regional udvikling #.....	7
Orientering om depeche på det regionale udviklingsområde fra det tidligere regionsråd #.....	9
Introduktion til jordforureningsområdet #.....	10
Gensidig orientering #.....	11
Underskriftsark #.....	12

Punkt 1: Drøftelse af kommissorium for udvalg for regional udvikling #

0-3-1-24

Resume

Regionsrådet har godkendt et kommissorium for udvalg for regional udvikling på det konstituerende møde den 4. december 2025. Kommissoriet fastlægger udvalgets formål, opgaver og arbejdsform. Kommissoriet drøftes med henblik på at vurdere, om der er behov for at anmode regionsrådet om at foretage justeringer.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at kommissorium for udvalg for regional udvikling drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har den 4. december 2025 godkendt vedlagte kommissorium for udvalg for regional udvikling. Kommissoriet fastlægger udvalgets formål, opgaver og arbejdsform.

Udvalg for regional udvikling har efter denne beslutning lejlighed til at drøfte sit kommissorium på sit første møde i januar 2026 og herefter mulighed for at foreslå ændringer til regionsrådet.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede udvalgets kommissorium.

Bilag

Udkast til kommissorium for udvalg for regional udvikling

Punkt 2: Godkendelse af forretningsorden for regionsrådets udvalg for regional udvikling #

0-3-1-24

Resume

Forretningsorden for udvalg for regional udvikling fremlægges med henblik på godkendelse.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at forretningsorden for udvalg for regional udvikling godkendes.

Sagsfremstilling

Forretningsordenen for udvalg for regional udvikling i Region Midtjylland fastlægger de nærmere regler for udvalgets møder.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling godkendte udvalgets forretningsorden.

Bilag

Udkast til forretningsorden for udvalg for regional udvikling

Punkt 3: Godkendelse af udvalgets mødeplan for 2026 #

0-3-1-24

Resume

Administrationen har udarbejdet forslag til mødeplan for udvalg for regional udviklings ordinære møder i 2026, som fremlægges med henblik på godkendelse.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at mødeplan for udvalg for regional udvikling for 2026 godkendes.

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling skal i henhold til forretningsordenen vedtage en mødeplan for udvalgets ordinære møder i 2026.

Som det fremgår af udvalgets kommissorium består dagsordenen til udvalgmøderne af to slags sager. Dels sager, der skal videre til behandling i forretningsudvalget og regionsrådet, hvor udvalget skal formulere en indstilling til forretningsudvalget, og dels sager, der alene skal behandles i udvalg for regional udvikling. Sidstnævnte kan f.eks. være orienteringssager, temadrøftelser, interne og eksterne oplæg m.v. Sager, der alene behandles i udvalget, er markeret med # i overskriften.

Udvalgets møder forudsættes således afpasset i forhold til møderne i forretningsudvalget.

Administrationen foreslår, at de ordinære møder i udvalget i 2026 holdes på følgende datoer:

- Fredag den 9. januar 2026 kl. 9-12 (Regionshuset Viborg)
- Torsdag den 5. februar kl. 9-12
- Mandag den 9. marts kl. 9-12
- Onsdag den 8. april kl. 14-17 (Regionshuset Viborg)
- Mandag den 4. maj kl. 9-12
- Mandag den 1. juni kl. 14-17 (Regionshuset Viborg)
- Tirsdag den 11. august kl. 9-12
- Mandag den 31. august kl. 14-17 (Regionshuset Viborg)
- Torsdag den 1. oktober kl. 9-12
- Mandag den 2. november kl. 9-12
- Mandag den 23. november kl. 14-17 (Regionshuset Viborg)

Derudover foreslås det, at der indkaldes til et ekstraordinært møde om fastsættelse af endelig kapacitet på gymnasieområdet den 14. april 2026 kl. 13-14.

På mødet drøftes mødesteder for udvalgets møder samt udvalgets ønsker til særlige temadrøftelser og lignende i 2026.

Bemærk, at der ved enkelte af møderne står angivet, hvor mødet afholdes, idet de ligger i forlængelse af politiske møder i Regionshuset Viborg.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling godkendte udvalgets mødeplan for 2026.

Punkt 4: Forventninger til arbejdet i udvalget #

1-00-22-25

Resume

Der lægges op til en drøftelse af forventninger til arbejdet i udvalget.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at udvalg for regional udvikling drøfter forventninger til arbejdet i udvalget.

Sagsfremstilling

Der foreslås en drøftelse af de gensidige forventninger til arbejdet i udvalget.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede forventninger til arbejdet i udvalget.

Der var enighed om, at udvalget ønsker et godt samarbejde og dialog på tværs.

Udvalget vil være i dialog med interne og eksterne aktører og besøge steder, når det er relevant.

Udvalget vil have en åben tilgang og tidligt være i dialog med offentligheden i forhold til relevante sager, herunder fx jordforureningsområdet og uddannelsesområdet.

Det blev aftalt, at administrationen løbende præsenterer udvalget for forslag til videre proces samt evt. forslag til oplæg/dialog med relevante aktører og besøgssteder. Udvalget vil blive præsenteret for disse forslag i forbindelse med, at de forskellige opgaveområder introduceres på udvalgmøderne.

Punkt 5: Overordnet introduktion til opgaverne i udvalg for regional udvikling

1-01-76-4-25

Resume

Der gives på mødet en overordnet introduktion til de opgaver, som udvalg for regional udvikling har i henhold til udvalgets kommissorium. Opgaverne er jordforurening, råstoffer, uddannelse, kollektiv trafik og mobilitet, strategiske indsatser vedrørende bæredygtighed og i 2026 kultur som sundhedsfremme aktiviteter.

Fælles for løsningerne er, at de udvikles i brede partnerskaber med relevante offentlige, private og internationale aktører. Erfaringer hidtil med partnerskaber er også en del af introduktionen.

Indstilling Direktionen indstiller,

at den overordnede introduktion til opgaverne i udvalg for regional udvikling tages til efterretning.

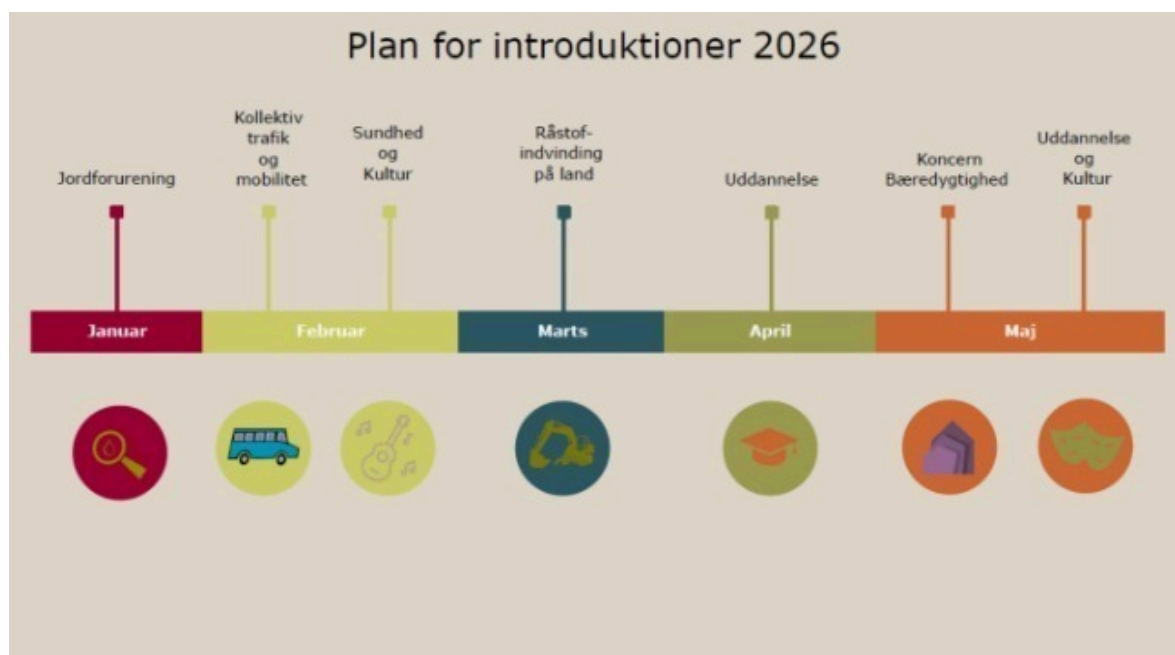
Sagsfremstilling

Region Midtjylland løser bl.a. opgaver på regional udviklingsområdet. Det er: Jordforurening, råstoffer, uddannelse, kollektiv trafik og mobilitet, strategiske indsatser vedrørende bæredygtighed og i 2026 kultur som sundhedsfremme aktiviteter.

Fælles for løsningerne er, at de udvikles i brede partnerskaber med relevante offentlige, private og internationale aktører. Det er arbejdsformen, fordi erfaringen er, at de fælles løsninger er bedre end dem, regionen kan udvikle alene.

Der gives på mødet en overordnet introduktion til opgaverne og erfaringerne med den politiske arbejdsform på regional udviklingsområdet. Introduktionen suppleres af en depeche fra det tidligere regionsråd, som behandles særskilt på dagsordenen.

Udvalget præsenteres desuden for en mere dybdegående introduktion til opgaverne i løbet af 1. halvår 2026, hvor udvalget får mulighed for at drøfte indsatser og udfordringer på de forskellige områder, herunder hvad udvalget gerne vil vide mere om. Den foreløbige plan kan ses i følgende figur.

Overordnet introduktion til den regionale indsats

Regionen løser primært myndighedsopgaver og udviklingen heraf på regional udviklingsområdet. Myndighedsopgaver er opgaver, som regionen er lovmæssigt forpligtet til at løse. Det gælder områderne for jordforurening, råstofindvinding på land, kollektiv trafik og mobilitet samt opgaver på uddannelsesområdet.

Den regionale indsats inden for bæredygtighed har et mere strategisk fokus, hvor der f.eks. arbejdes i organisationen med Bæredygtighedsstrategien. Der arbejdes yderligere med kultur og sundhed i 2026, hvor regionen yder tilskud til kultur som sundhedsfremme aktiviteter.

Der er vedlagt en kort oversigt over og beskrivelse af de enkelte opgaver inden for de nævnte områder. Der er desuden vedlagt en Håndbog i Regional Udvikling, som er en oversigt over de nuværende politikker og indsatser inden for regional udvikling.

Budget for 2026

Rammen for Regional Udvikling samt strategiske indsatser vedrørende bæredygtighed fastsættes i de årlige økonomiforhandlinger mellem Staten og Danske Regioner. Rammen består af et statsligt bloktilskud og et kommunalt udviklingsbidrag. Nedenstående budget viser, hvordan regionsrådet har prioriteret den økonomiske ramme for 2026.

Mio. kr.	Budgetoverslagsår					
Nettodriftsudgifter	Regnskab 2024	Budget 2025	Budget 2026	2027	2028	2029
Uddannelse og Kultur (inkl. Sundhed & Kultur i 2026)	77,6	63,7	48,7	28,1	28,1	28,1
Mobilitet	400,9	419,2	420,5	420,5	420,5	420,5
Miljø	66,6	54,1	58,8	58,8	58,8	58,8
Regional Udvikling i øvrigt	2,6	9,6	27,2	23,1	23,8	23,8
Plan- og driftsudgifter	91,5	96,1	77,1	71,7	70,9	70,9
Regional Udvikling	639,2	642,7	632,4	602,3	602,3	602,3
Koncernrelaterede opgaver (finansiering fra Fælles formål og administration)						
Koncern Bæredygtighed	5,3	5,1	5,0	4,6	4,6	4,6
Koncernrelaterede opgaver i alt	5,3	5,1	5	4,6	4,6	4,6
Opgaver i udvalgets ressortområde i alt	644,5	647,8	637,4	606,9	606,9	606,9

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog den overordnede introduktion til udvalgets opgaver til efterretning.

Udvalget efterspurgte at blive introduceret til uddannelsesområdet før mødet i april.

Udvalget efterspurgte endvidere at blive præsenteret for forslag til proces til at lave en ny uddannelsespolitik.

Bilag

Regionalpolitiske områder

Håndbog i Regional Udvikling 2025

Punkt 6: Orientering om depeche på det regionale udviklingsområde fra det tidligere regionsråd #

1-01-76-4-25

Resume

Regionsrådet 2022-2025 har ønsket at videregive en række politiske opmærksomhedspunkter på regional udviklingsområdet til regionsrådet 2026-2029. Opmærksomhedspunkterne er samlet i en politisk depeche, der er vedlagt som bilag.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at orienteringen om depeche 2026-2029 fra det tidligere regionsråd tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling løser opgaver på områderne for jordforurening, råstoffer, uddannelse, kollektiv trafik og mobilitet samt strategiske indsatser vedr. bæredygtighed i organisationen. Udvalget har i 2026 beslutningskompetence til tilskud vedr. kultur som sundhedsfremme aktiviteter på op til 1 mio. kr.

Det tidligere regionsråd har i valgperioden 2022-2025 arbejdet med de regionale udviklingsopgaver på forskellige måder og udviklet løsninger i brede partnerskaber.

Det har dannet grundlaget for en række erfaringer, men også rejst nye spørgsmål og politiske opmærksomhedspunkter relateret til de regionale udviklingsopgaver.

Politiske opmærksomhedspunkter fra depeche 2026-2029

Regionsrådet 2022-2025 har ønsket at videregive opmærksomhedspunkterne i vedlagte politiske depeche.

De politiske opmærksomhedspunkter er strategiske i den forstand, at de har et bredere perspektiv end det dagsaktuelle. Eksempler på politiske opmærksomhedspunkter er blandt andet:

- Hvordan skal Region Midtjylland prioritere den offentlige indsats på jordforureningsområdet?
- Hvordan sikres råstofforsyningen fremadrettet?
- Hvordan sikres et bæredygtigt uddannelseslandskab ved etablering af den nye epx-uddannelse?
- Hvor i Midtjylland skal borgernes brug af kollektiv mobilitet øges, og hvilke kriterier skal lægges til grund for prioriteringen?
- Hvordan løses det massive investeringsbehov på Lemvigbanen?
- Hvordan sikres det, at sundhed og kultur integreres som en del af arbejdet i sundhedsrådene, så der sikres spredning af løsninger og ny viden?
- Hvordan prioriteres arbejdet med bæredygtighed i 2026, så regionen sikrer, at fremtidens sundhedsvæsen bliver klimamæssigt og socialt bæredygtigt?

De politiske opmærksomhedspunkter præsenteres yderligere som led i den dybdegående introduktion til udvalg for regional udvikling i første halvår 2026, hvor der lægges op til en særskilt drøftelse af flere af opmærksomhedspunkterne.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om depeche 2026-2029 fra det tidligere regionsråd til efterretning.

Bilag

Depeche 2026-2029

Punkt 7: Introduktion til jordforureningsområdet

1-34-71-7-25

Sagsfremstilling

Der gives en introduktion til regionens arbejde med jordforurening, de forskellige indsatsområder samt arbejdet med at håndtere og prioritere nye udfordringer såsom generations- og PFAS-forureningerne samt Nordic Waste sagen.

Regionens arbejde med jordforurening

Jord og grundvand er i dag forurenet mange steder. Region Midtjylland har kendskab til ca. 3.700 forurenede grunde, mens ca. 4.700 grunde vurderes til at være muligt forurenede.

Hertil kommer de tre generationsforureninger på Harbøre Tange: Høfde 42, Cheminovas gl. fabriksgrund og Cheminovas nye fabriksgrund. En generationsforurening er en jordforurening, der er opstået hen over mange år (generationer), og som vil koste mere end 50 mio. kr. at undersøge og oprense, så de ikke udgør en risiko.

Regionens indsatsområder

Det er ikke alle forureninger, som Region Midtjylland skal håndtere.

Regionens arbejde er afgrænset af lov om jordforurening. Her defineres de forureninger, som regionen har pligt til at handle på. Det gælder forureninger, der udgør en trussel for: værdifuldt grundvand, boliger, børneinstitutioner, offentlige legepladser, overfladevand såsom vandløb, søer og hav samt internationale naturbeskyttelsesområder.

De forureninger, der udgør den største risiko, skal undersøges og ryddes op først.

Prioritering af nye udfordringer på området

Der sker løbende ændringer af jordforureningsopgaven som følge af nye opgaver eller ny viden på området. Regionens indsats på jordforureningsområdet skal derfor prioriteres løbende.

Regionsrådet vedtog i juni 2025 en strategi for jordforurening, som sætter rammerne for- og prioriteringen af indsatsen på jordforureningsområdet i de kommende år. Strategien kan læses her:

<https://www.ru.rm.dk/klima-og-miljo/jordforurening/strategi-for-jordforurening/>

De konkrete indsatser og aktiviteter beskrives i årlige indsatsplaner, som regionsrådet godkender i starten af året.

Drøftelse af jordforureningsområdet i udvalget

Der lægges på baggrund af introduktionen op til, at udvalget drøfter indsatser og udfordringer på jordforureningsområdet, herunder hvad udvalget gerne vil vide mere om.

Kontorchef Morten Bondgaard og vicekontorchef Lone Egeris Lund deltager i drøftelsen.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling fik en introduktion til regionens arbejde med jordforurening, de forskellige indsatsområder og arbejdet med at håndtere og prioritere nye udfordringer, såsom generations- og PFAS-forureningerne og Nordic Waste-sagen.

Vivi Altenburg var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 8: Gensidig orientering #

1-00-22-25

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Der blev orienteret om følgende:

- Jakob Kylesbech, direktør FMC, har tilbudt at deltage på et udvalgmøde. Det kunne fx være i forbindelse med et besøg ved Klimatorium på et tidspunkt omkring sommerferien.

Vivi Altenburg var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 9: Underskriftsark #

1-00-2-25

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend".

Medlemmer af udvalg for regional udvikling:

Per Møller Jensen (A), Vivi Altenburg (Æ), Bent Graversen (V), Jakob Fuglsang Andersen (F), Majbritt Birkholm (O), Michael Maaløe (A) og Philip Vivet (B).

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.

Alle var mødt.

Vivi Altenburg forlod mødet kl. 11.20 efter behandlingen af punkt 4.

Punkt 4 blev behandlet efter punkt 6.

Mødet blev hævet kl. 12.25.